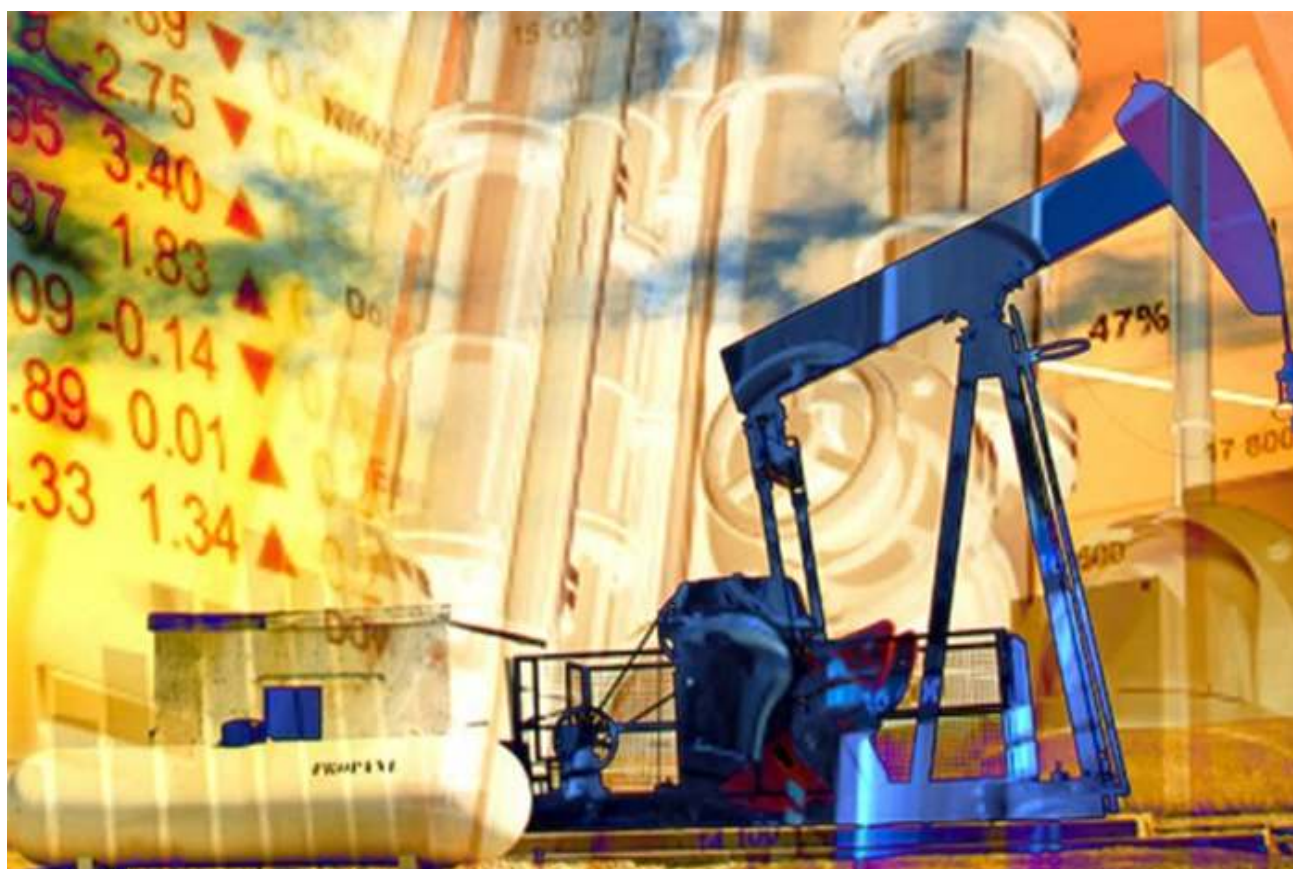

رصد برنامه‌ها و فعالیت‌های شرکت‌های بین‌المللی نفت در ژانویه ۲۰۱۸

مدیریت برنامه ریزی تلفیقی

معاونت برنامه‌ریزی و تلفیق طرح‌ها و برنامه‌ها

فهرست عناوین

- احتمال عرضه سهام شرکت آرامکو در بازار داخلی
- اعطای مجوز عراق به ۲۶ شرکت بین المللی نفت و گاز برای توسعه میادین مرزی
- سیاست شرکت ملی نفت کویت برای متنوع سازی تولید نفت خود
- انعقاد قرارداد آرامکو با شرکت McDermott برای توسعه میادین نفتی
- واگذاری قراردادهای طراحی مهندسی مایعات گازی شرکت ملی نفت امارات
- تغییرات موجودی نفت و روند رو به رشد تولید آمریکا
- پیش بینی آژانس بین المللی انرژی از وضعیت عرضه نفت
- بررسی عوامل موثر بر قیمت نفت در جهان طی ماه ژانویه

چکیده

- شورای مشورتی دولت عربستان در حال بررسی عرضه سهام شرکت آرامکو در بورس محلی می باشد. البته این امکان وجود دارد، پیشنهاد اولیه عرضه سهام این شرکت در بورس داخلی، بازارهای آن را با چالش روبرو سازد.
- ۲۶ شرکت برای توسعه میادین نفت و گاز مناطق مرزی عراق واجد شرایط شناخته شدند.
- پروژه‌های جدید بالادستی کویت موجب تنوع سبد نفت خام‌های این کشور شده است. کویت قصد دارد در سال جاری نفت خام جدید سنگین و فوق سبک خود را به بازار عرضه نماید. این مسئله بر انعقاد قراردادهای فروش نفت خام کشورمان تأثیر خواهد گذاشت.
- شرکت بین‌المللی آمریکایی *McDermott*، قرارداد *EPCI* با شرکت آرامکو در راستای تکمیل میادین فراساحلی *Zuluf*، *Marjan*، *Berri* و *Abu Safah* منعقد نموده است. میدان *Marjan* با میدان فروزان ایران مشترک است.
- شرکت ملی نفت امارات متحده عربی دو قرارداد طراحی مهندسی جهت توسعه پروژه‌های بزرگ دریایی مایعات گازی خود را به شرکت انگلیسی *Bechtel* و شرکت اماراتی *TechnipFMC* واگذار کرده است. با توجه به اینکه بازار گاز امارات یکی از اهداف صادراتی ایران می باشد، توسعه میادین گازی این کشور در این زمینه موثر خواهد بود.
- موجودی ذخایر نفت خام آمریکا در هفته منتهی به ۲۶ ژانویه پس از یازده هفته کاهش متوالی، افزایش یافت. انتظار می رود تولید نفت خام آمریکا تا سال ۲۰۱۹ به ۱۱ میلیون بشکه در روز افزایش یابد.
- نگرانی کشورهای صادرکننده نفت از قیمت‌های بالای آن از این بابت است که آمریکا همراه با افزایش تولید نفت خام شیل از این بازار سود خواهد برد، در حالیکه کشورهای عضو و غیر عضو اوپک حاضر در طرح کاهش حجم تولید نفت، فقط سهم بازارشان را از دست خواهند داد.

مقدمه

برنامه‌ریزی‌ها و تصمیمات شرکت‌های بین‌المللی نقش به‌سزایی در تغییرات عرضه و تقاضای نفت دارد؛ به طوری که هریک از این برنامه‌ها بر تصمیمات اتخاذ شده در سایر شرکت‌ها مؤثر خواهد بود. گزارش ذیل اهم برنامه‌ها و اقدامات شرکت‌های بین‌المللی را در ژانویه ۲۰۱۸ رصد نموده است.

احتمال عرضه سهام شرکت آرامکو در بازار داخلی

شورای مشورتی دولت عربستان در حال بررسی بخشی از عرضه سهام شرکت آرامکو در بورس محلی می‌باشد. البته این امکان وجود دارد، پیشنهاد اولیه عرضه سهام این شرکت در بورس داخلی، بازار نفت آن را با چالش روبرو سازد. در این راستا، دولت عربستان امیدوار است با فروش حدود ۵ درصد از سهام شرکت آرامکو ارزش این شرکت به حدود ۱۰۰ میلیارد دلار افزایش یابد. به نظر می‌رسد، عملیات فروش این سهام در نیمه دوم سال ۲۰۱۸ آغاز گردد. مقامات عربستان تصمیم دارند سهام شرکت آرامکو را علاوه بر ریاض در چندین بازار بین‌المللی نظیر نیویورک، لندن و هنگ کنگ نیز عرضه نمایند که این امر موجب تقویت موقعیت جهانی و بهبود بازارهای این شرکت خواهد گردید. از سوی دیگر، برخی از کارشناسان مالی از جذب حجم زیاد نقدینگی ناشی از عرضه سهام آرامکو در بازار داخلی این کشور ابراز نگرانی نموده‌اند چراکه جذب این نقدینگی برای بازار داخلی بیش از حد بزرگ خواهد بود. عربستان که بشدت وابسته به درآمدهای حاصل از فروش نفت خود است، با توجه به افت قیمت نفت از سال ۲۰۱۴، با مشکلات فراوانی مواجه شده است. محمد بن سلمان جانشین ولیعهد عربستان اعلام کرد کشور متبوعش قصد دارد از سال ۲۰۱۸ میلادی با فروش کمتر از پنج درصد از سهام شرکت آرامکو، برنامه فروش ۴۹ درصدی سهام این شرکت را آغاز نماید.

اعطای مجوز عراق به ۲۶ شرکت بین‌المللی نفت و گاز در راستای توسعه میادین مرزی

وزیر نفت عراق از اعطای مجوز به ۲۶ شرکت واجد شرایط برای توسعه میادین نفت و گاز در مناطق مرزی این کشور خبر داد. بر این اساس پنج شرکت نیز در دور مناقصه اخیر واجد شرایط شناخته شدند و ۲۱ شرکت دیگر نیز انتخاب گردیده بودند. مناقصه تا انتهای ماه مه ۲۰۱۸ نهایی خواهد شد و مراسم بررسی پیشنهادات در تاریخ ۲۱ ژوئن برگزار خواهد شد. لازم به ذکر است که کشورهای عضو اوپک درصدد افزایش ظرفیت تولید خود می‌باشند. عراق در ماه نوامبر سال ۲۰۱۷، از شرکت‌های خارجی دعوت کرد تا

قراردادهای کشف و توسعه ذخایر نفت و گاز در ۹ میدان نفتی و گازی جدید مرزی در این کشور به امضاء برسانند.

سیاست شرکت ملی نفت کویت در راستای متنوع سازی تولید نفت خود

پروژه‌های جدید بالادستی کویت موجب تنوع سبد تولید نفت خام‌های این کشور شده است. بر این اساس کشور کویت قصد دارد در سال جاری نفت خام‌های جدید سنگین و فوق سبک خود را به بازار عرضه نماید. خریداران چینی نیز به دنبال متنوع سازی لیست نفت خام‌های وارداتی خود هستند. شرکت KPC کویت ماه آوریل را برای آغاز صادرات نفت خام بسیار سبک خود با ۴۸ درجه API و ۰/۳۵ درصد سولفور، هدف گذاری نموده است. تولید نفت خام‌های سبک جدید می تواند به ۱۲۰ هزار بشکه در روز افزایش یابد. تولید نفت خام صادراتی فوق سنگین کویت با ۱۶ درجه API و ۴/۹۳ درصد سولفور نیز در ماه اوت سال جاری شروع خواهد شد. البته طبق برنامه ریزی صورت گرفته، نفت خام سنگین کویت تنها در یک بازه زمانی کوتاه و تا پیش از به بهره برداری رسیدن پالایشگاه الزور در بازار به فروش خواهد رسید. از سوی دیگر، با توجه به این که کویت عضو اوپک و موافق کاهش سقف تولید می باشد، لذا هر افزایش صادرات ناشی از پروژه های جدید این کشور، لزوماً باید با کاهش صادرات سایر انواع نفت خامها جبران گردد. موارد فوق بر تصمیم گیری آتی کشورمان جهت انعقاد قراردادهای فروش نفت خام با کشورهای واردکننده نیز تأثیرگذار خواهد بود.

انعقاد قرارداد آرامکو با شرکت McDermott جهت توسعه میادین نفتی

شرکت بین المللی آمریکایی *McDermott*، قرارداد *EPCI*¹ با شرکت آرامکو جهت توسعه میادین فراساحلی *Marjan*، *Berri* و *Abu Safah* منعقد کرده است. بر اساس قرارداد فوق، این شرکت سیزده جکت با وزن ۲۴،۰۰۰ تن خواهد ساخت. قرارداد مذکور مربوط به چهارمین پروژه ای است که توسط شرکت آرامکو طی دو سال گذشته به شرکت های بین المللی واگذار می گردد. دلیل واگذاری این قرارداد به شرکت فوق، اعتماد عربستان به توانایی این شرکت در اجرای سریع و مطابق برنامه پروژه و همچنین بالاترین سطح استاندارد پروژه در زمان تحویل بیان شده است. شایان ذکر است که شرکت *McDermott* از سال ۲۰۰۱ تا

¹ Engineering, Procurement, Construction and Installation

کنون بیش از ۱۲۱ جکت با مجموع وزن بیش از ۲۲۰،۴۶۲ تن در عربستان ساخته و نصب کرده است. لازم به ذکر است که قرار داد مذکور از نیمه دوم سال جاری عملیاتی خواهد شد.

شایان ذکر است که در بین میادین فوق، میدان مرجان با میدان فروزان در ایران مشترک می‌باشد.

واگذاری قراردادهای طراحی مهندسی گاز مایع شرکت ملی نفت امارات

شرکت ملی نفت امارات متحده عربی (ADNOC) دو قرارداد طراحی مهندسی جهت توسعه پروژه های بزرگ مایعات گازی خود را به شرکت انگلیسی Bechtel و شرکت اماراتی TechnipFMC واگذار نموده است. پروژه گازی فوق شامل حوزه های Hail، Ghasha و Dalma واقع در منطقه دریای شمال غرب ابوظبی می‌باشد. قرارداد شرکت انگلیسی در حوزه Hail و Ghasha بوده و قرارداد شرکت اماراتی برای میدان Dalma می‌باشد. گاز حاصل از پروژه‌های مذکور می‌تواند ۲۰ درصد از نیاز گاز امارات را در نیمه دوم ده سال آینده تأمین کند. روند رو به رشد تقاضای انرژی در امارات متحده عربی موجب شده است که ADNOC به عنوان بخشی از استراتژی رشد اقتصادی تا سال ۲۰۳۰، منابع نفتی خود را بیشتر کنترل نموده و قرارداد فوق به شرکت ADNOC این امکان را می‌دهد تا ذخایر گاز اضافی و امنیت عرضه انرژی کشور امارات را تأمین نماید. مدیر فروش شرکت ملی نفت دوبی اعلام نمود، واگذاری این دو قرارداد پس از مناقصه سخت و بسیار رقابتی منعقد گردیده است. علاوه بر قرارداد مذکور، شرکت ADNOC تاکنون ۵ موافقت نامه مجوز فن آوری امضا نموده است. این قراردادها شامل مجوزهای تأمین گاز، ساخت واحد گوگرد زدایی (SRU)، ساخت واحدهای NGL و تولید هیدروژن است.

لازم به ذکر است که با توجه به اینکه بازار گاز امارات یکی از اهداف صادراتی ایران می‌باشد، توسعه میادین گازی فوق در این خصوص موثر خواهد بود.

تغییرات موجودی نفت و روند رو به رشد تولید آمریکا

بر اساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) اگر چه موجودی ذخایر نفت خام این کشور در هفته منتهی به ۲۶ ژانویه سال جاری پس از یازده هفته کاهش متوالی، افزایش یافت ولی بخشی از این افزایش با کاهش قابل توجه در موجودی ذخایر بنزین و فرآورده‌های میان تقطیر این کشور جبران گردید. براساس این گزارش، موجودی ذخایر نفت خام آمریکا در هفته مذکور ۶/۸ میلیون بشکه افزایش نشان می‌دهد. شایان ذکر است که در هفته منتهی به ۲۶ ژانویه ضریب بهره برداری پالایشگاه‌های آمریکا ۸۸ درصد بود. در حالی که

این نرخ در هفته منتهی به ۴ ژانویه نزدیک به ۹۷ درصد بوده است، به عبارتی کاهشی نزدیک به ۱۰ درصد در ضریب پالایشی آمریکا طی کمتر از یک ماه رخ داده است. این کاهش تحت تأثیر آغاز دوره تعمیرات فصلی پالایشگاه‌ها بوده و منجر به افزایش موجودی ذخایر نفت خام آمریکا گردیده است.

بر اساس گزارش *EIA*، موجودی ذخایر بنزین و فرآورده‌های میان تقطیر به ترتیب کاهشی معادل ۲ و ۱/۹ میلیون بشکه را در هفته منتهی به ۲۶ ژانویه تجربه نموده‌اند. تقاضای بنزین و فرآورده‌های میان تقطیر طی ۴ هفته گذشته نسبت به سال گذشته به ترتیب ۷/۱ و ۱۳/۳ درصد رشد داشته است. میزان تولید نفت خام آمریکا همچنان در حال رشد بوده و به ۹/۹ میلیون بشکه در روز نیز رسیده است. انتظار می‌رود، تولید نفت خام آمریکا تا سال ۲۰۱۹ به ۱۱ میلیون بشکه در روز افزایش یابد. در همین راستا، اکسان موبیل این هفته اعلام نمود که قصد دارد تا هفت سال آینده میزان تولید خود در میداین حوزه پرمیان را سه برابر نموده و به ۶۰۰ هزار بشکه در روز برساند.

پیش بینی آژانس بین المللی انرژی از وضعیت آینده عرضه نفت

آژانس بین المللی انرژی (*IEA*) در گزارش اخیر خود برآوردهای جدیدی ارائه نموده که بر اساس آن انتظار می‌رود رشد تولید نفت شیل ایالات متحده در سال جاری ۱/۷ میلیون بشکه در روز باشد که قابل مقایسه با رشد روزانه ۷۰۰ هزار بشکه در سال ۲۰۱۷ خواهد بود. بر اساس این گزارش تولید نفت آمریکا در سال ۲۰۱۸ از ۱۰ میلیون بشکه در روز فراتر خواهد رفت و بدین ترتیب از عربستان سعودی و رقیب خود یعنی روسیه نیز پیشی خواهد گرفت. رشد جهشی تولید در ایالات متحده و همچنین رشد قابل توجه تولید نفت در برزیل و کانادا بر رشد کاهنده ونزوئلا و مکزیک غلبه خواهد نمود. روند موجودی نفت در جهان تحت تأثیر توافق اعضای اوپک و افزایش تقاضا دچار کاهش گردیده است. در این میان، تولید نفت ونزوئلا به پایین ترین سطح خود طی ۳۰ سال گذشته رسیده که این امر در اجرای تعهدات اعضای اوپک برای کاهش حجم تولید نفت، نقش مهمی را ایفا نموده است در حالی که رشد تولید نفت آمریکا تهدیدی برای توازن بازار نفت محسوب می‌گردد. در همین حال انتظار می‌رود که تقاضای نفت در سال ۲۰۱۸ رشد ۱/۳ میلیون بشکه در روز را تجربه نماید که از رشد ۱/۶ میلیون بشکه در روز نسبت به سال قبل کمتر می‌باشد. این کاهش عمدتاً ناشی از موارد زیر خواهد بود:

- ✓ سطح بالای قیمت نفت
- ✓ تغییر الگوی مصرف نفت در چین

✓ تضعیف رشد تقاضا در کشورهای OECD²

✓ استفاده برخی از کشورهای غیر عضو OECD از گاز طبیعی به جای نفت

اما بسیاری از کارشناسان با این چشم‌انداز بخصوص در زمینه تولید نفت آمریکا و رشد تقاضای جهانی نفت موافق نیستند و بر این باورند که انتظارات برای تقاضای نفت مطلوب و مناسب بوده و بهبود شرایط اقتصاد جهانی و توافق اوپک برای کاهش تولید تأثیر مثبتی بر بازار خواهد داشت.

بررسی عوامل موثر بر قیمت نفت در جهان طی ماه ژانویه ۲۰۱۸

افزایش نرخ پایبندی اعضای اوپک و غیراوپک به توافق کاهش سقف تولید (نرخ پایبندی اعضای اوپک به ۱۳۸ درصد در این ماه رسید)، کاهش تولید ونزوئلا در اثر بحران اقتصادی این کشور، تضعیف ارزش دلار و رفع نگرانی‌های ناشی از اختلال عرضه در دریای شمال و لیبی از مهمترین عوامل تغییرات قیمت نفت خام در ماه ژانویه بوده است.

جدول (۱): قیمت نفت خام برنت

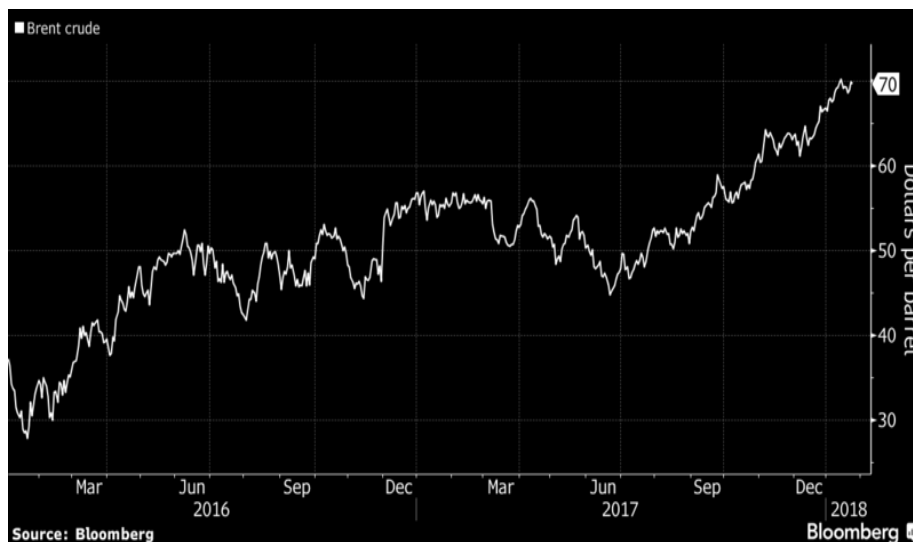
نوع تغییر	پایان ژانویه (دلار)	ابتدای ژانویه (دلار)	نفت شاخص
افزایش ↑	۶۹/۰۵	۶۶/۵۷	برنت
افزایش ↑	۶۴/۷۳	۶۰/۳۷	وست تگزاس اینترمدیت

وزیر انرژی روسیه اعلام نمود که عرضه نفت خام در دنیا هنوز به تعادل نرسیده و وزرای کشورهای عضو و غیر عضو اوپک مانند روسیه و عمان امکان خروج از توافق اخیر را در جلسه آتی اوپک بررسی خواهند نمود. در حقیقت، این مسئله موجب کاهش نگرانی‌های ایجاد شده پس از توافق اوپک برای کاهش تولید شد. بر اساس توافق سازمان اوپک با روسیه در اواخر سال ۲۰۱۶، تا پایان سال ۲۰۱۸ روزانه ۱/۸ میلیون بشکه از تولید نفت خام کاهش می‌یابد. در صورت باقی ماندن قیمت نفت در حدود ۷۰ دلار برای مدت شش ماه، روسیه باید از توافق اخیر اوپک خارج شود. نگرانی کشورهای صادرکننده نفت از قیمت‌های بالای نفت از این بابت است که آمریکا همراه با افزایش تولید نفت خام شیل از این بازار سود خواهد برد، در حالی که

² Organization for Economic co-operation and Development

کشورهای عضو و غیر عضو اوپک حاضر در طرح کاهش حجم تولید نفت، فقط سهم بازارشان را از دست خواهند داد.

نمودار (۱): روند قیمت نفت خام برنت در ماه های مختلف

تهیه کننده: سید عبدالله رضوی

منابع:

- (۱) سایت آژانس بین المللی انرژی
- (۲) سایت تحلیل مارکت واچ
- (۳) سایت تحلیلی سی ان بی سی
- (۴) سایت تحلیلی بلومبرگ
- (۵) گزارشات تحلیلی آرگوس در ماه فوریه